

**IZVJEŠĆE
O NADZORU NAD RADOM ASOCIJACIJE KOMPOZITORA - MUZIČKIH STVARALACA
(AMUS) ZA 2017. GODINU**

Mostar, ožujak 2019. godine

I MIŠLJENJE

Temelj za nadzor

Pravni temelj za vršenje nadzora nad radom kolektivnih organizacija sadržan je u članku 12. Zakona o kolektivnom ostvarivanju autorskog i srodnih prava («Službeni glasnik BiH», broj 63/10) kojim je predviđeno da "Institut vrši nadzor nad radom kolektivne organizacije i kontrolira da li ona obavlja poslove u skladu sa odredbama ovog zakona".

Institut provodi nadzor nad radom kolektivne organizacije sa ciljem da utvrdi da li organizacija obavlja povjerene poslove u skladu sa odredbama Zakona o kolektivnom ostvarivanju autorskog i srodnih prava, drugim relevantnim propisima, izdanom dozvolom i svojim općim aktima. Također, cilj nadzora je i da, u skladu sa člankom 13. stav (1) Zakona, naloži organizaciji koja ne vrši svoje poslove u skladu sa zakonom, izdanom dozvolom i pravnim poretkom Bosne i Hercegovine da otkloni te nepravilnosti i da svoje poslovanje uskladi sa tim propisima i svojim općim i pojedinačnim aktima.

Institut je izvršio nadzor nad radom Asocijacije kompozitora – muzičkih stvaralaca (u daljnjem tekstu: AMUS) i usklađenost poslovanja sa zakonima i propisima za godinu koja se završava na dan 31.12. 2017. godine, u periodu od 13. do 14.11.2018. godine i 07.03.2019. godine, o čemu su sačinjeni zapisnici o izvršenom nadzoru.

Odgovornost rukovodstva AMUS-a

Rukovodstvo AMUS-a je odgovorno za poslovanje kolektivne organizacije u skladu sa zakonom, svojim općim i pojedinačnim aktima. Rukovodstvo AMUS-a je odgovorno i za pripremu i fer prezentaciju svojih finansijskih izvješća u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća koja ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procjene koje su razumne u danim okolnostima. Rukovodstvo je također odgovorno za usklađenost poslovanja AMUS-a sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima i potvrđuje da je tokom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje sredstava odobrenih od strane Skupštine AMUS-a za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcioniranje sustava finansijskog upravljanja i kontrole.

Uloga Instituta za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine

Naša je uloga da izrazimo mišljenje o usklađenosti općih i pojedinačnih akata AMUS-a sa Zakonom o kolektivnom ostvarivanju autorskog i srodnih prava i o finansijskim izvješćima i poslovanju AMUS-a temeljem nadzora. Nadzor smo radili u skladu sa etičkim zahtjevima te da nadzor planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijska izvješća i poslovanje ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, te da je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Nadzor uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja dokaza o usklađenosti poslovanja i o iznosima danim u finansijskim izvješćima. Izbor postupka je zasnovan na procjeni djelatnika koji vrše nadzor, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvješćima uslijed prijave ili greške. Prigodom procjene rizika osoba koja vrši nadzor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća, u cilju osmišljavanja postupaka koji su odgovarajući u danim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola.

Uloga Instituta je da izrazi mišljenje i naloži mjere za otklanjanje nepravilnosti u radu kolektivne organizacije, ukoliko se iste ustanove nakon provedenog nadzora.

Vjerujemo da su temeljem nadzora AMUS-a pribavljeni dokazi dovoljni i odgovarajući i da osiguravaju temelj za naše mišljenje.

Prema našem mišljenju, poslovanje Asocijacije kompozitora – muzičkih stvaralaca (AMUS) nije bilo u potpunosti usklađeno sa Zakonom o kolektivnom ostvarivanju autorskog i srodnih prava, iz razloga navedenih pod tačkom 1.3.

Institut se uzdržava se od davanja mišljenja na financijsko poslovanje AMUS-a

Prilikom vršenja nadzora nad radom AMUS-a, Institutu nije bilo omogućeno izuzimanje kopija poslovne dokumentacije koja se odnosi na ugovore o konzultantskim uslugama i ugovore o advokatskim uslugama, dok je za određene ugovore o djelu omogućeno izuzimanje kopija.

Iz razloga što Institutu nije omogućeno izuzimanje kopija navedenih ugovora koje bi koristili kao uzorak za sačinjavanje izvješća, iz opravdanih razloga nismo u mogućnosti dati mišljenje o financijskom poslovanju AMUS-a.

Uvidom u Glavnu knjigu AMUS-a na ove vrste ugovora u 2017. godini je ukupno utrošeno 284.188 KM, kako slijedi:

1. Troškovi ugovaranja vanjskih suradnika (25.615 KM);
2. Troškovi konzultantskih usluga (42.694 KM);
3. Troškovi savjetovanja (2.000 KM);
4. Troškovi unaprijeđenja i održavanja kompjuterske internet mreže (69.540 KM);
5. Troškovi za dodatni matching (41.508 KM);
6. Troškovi advokatskih usluga (36.215 KM);
7. Troškovi za ugovore o djelu (66.616 KM).

II IZVJEŠĆE O NADZORU

1. Opšti podaci

1.1. Opšti podaci o sistemu kolektivnog ostvarivanja autorskog i srodnih prava

Zakonom o kolektivnom ostvarivanju autorskog i srodnih prava („Službeni glasnik BiH“, broj 63/10) uređen je sistem ostvarivanja prava autora i titulara srodnih prava u Bosni i Hercegovini na kolektivan način. Kolektivno ostvarivanje autorskog i srodnih prava znači ostvarivanje ovih prava za više autorskih djela, većeg broja autora zajedno, posredstvom pravnih osoba specijaliziranih samo za tu djelatnost, koji ispunjavaju sve uvjete propisane zakonom i koji imaju dozvolu Instituta za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine. To znači, da je obavljanje poslova kolektivnog ostvarivanja autorskog i srodnih prava moguće samo ako su kumulativno ispunjeni slijedeći uvjeti, i to: da je pravna osoba specijalizovana samo za tu djelatnost, da ispunjava sve uvjete propisane zakonom, i da je za te poslove dobila dozvolu Instituta za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine.

S obzirom da kolektivnu organizaciju osnivaju autori, ona je u mandatnom odnosu sa autorima i sve poslove obavlja u svoje ime a za njihov račun, što je jedna od najbitnijih karakteristika cijelog sistema kolektivnog ostvarivanja prava.

Zakon o kolektivnom ostvarivanju autorskog i srodnih prava u članu 3. ograničava poslove kojima se može baviti kolektivna organizacija i ujedno određuje šta kolektivna organizacija mora da radi. Pravni oblik kolektivne organizacije utvrđen je u članu 8. stav (1) Zakona, koji predviđa da je kolektivna organizacija pravna osoba koje ima status udruge koja djeluje na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine i koja je registrirana kod Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine. Postupak izdavanja dozvole utvrđen je u čl. 10. i 11. Zakona i Pravilnikom o načinu i formi ispunjavanja uvjeta za davanje dozvole pravnim osobama za obavljanje poslova kolektivnog ostvarivanja autorskog i srodnih prava („Službeni glasnik BiH“, broj 44/11). Jedna od posebnosti sistema kolektivnog ostvarivanja prava jeste uvođenje tzv. zakonskog monopola jednoj organizaciji za kolektivno ostvarivanje prava koja se odnose na istu vrstu prava na istoj vrsti djela. Prema ovom rješenju za jednu vrstu prava na istoj vrsti djela dozvolu može dobiti samo jedna organizacija (član 6. stav (3) Zakona).

Zakonom je detaljno uređen odnos kolektivne organizacije prema autorima. Tako u članu 15. stav (1) Zakona je predviđeno da kolektivna organizacija ne može odbiti zahtjev autora za sklapanje ugovora za kolektivno ostvarivanje prava u okviru svoje djelatnosti, a u članu 16. Zakona da, autori koji su povjerali kolektivnoj organizaciji ostvarivanje svojih prava su njeni članovi. Uvođenje sistema zakonskog monopola za jednu organizaciju, stvara i obvezu te organizacije da mora u okviru vrste prava i vrste djela za koje je specijalizirana da djeluje za račun svih autora (i onih koji su članovi i potpisali ugovor, i onih koji to nisu). Pretpostavka kolektivnog ostvarivanja prava svih autora, kako je uređena u članu 18. stav (1) Zakona daje mogućnost autorima koji ne žele ostvarivati svoja prava na kolektivan način da u pisanoj formi izuzmu sebe iz sistema kolektivnog ostvarivanja prava.

Osnovni principi i standardi na kojima je zasnovan moderni sistem kolektivnog ostvarivanja prava su:

- neprofitni karakter organizacije;
- specijalizacija organizacije za kolektivno ostvarivanje određenih prava na određenim vrstama predmeta zaštite;
- de iure ili de facto monopolski položaj organizacije (pošto je praksa funkcioniranja kolektivnog ostvarivanja prava pokazala da, kako sa stanovišta smanjenja transakcionih troškova, tako i pravne sigurnosti korisnika, konkurencija među organizacijama ne daje dobre rezultate, jedna od prvih stvari koje su uređene posebnim propisima o kolektivnom ostvarivanju prava jeste da se uvede monopol organizacije);
- demokratski način upravljanja organizacijom (odlučivanje autora o radu i poslovanju organizacije i raspodjeli ubrane naknade putem organa organizacije);
- transparentnost njenog rada;
- zabrana diskriminatorne prakse organizacije prema pojedinim titularima prava, kao i prema pojedinim korisnicima;
- pravičnost u raspodjeli ubrane naknade titularima prava;
- efikasnost u materijalnom poslovanju;

- i državni nadzor nad radom organizacije.

Kolektivna organizacija nema svoja vlastita sredstva i ona ostvaruje prihode isključivo od korištenja prava svojih članova i tako upravlja tuđim novcem. Međunarodni standard u pogledu raspodjele ubranih sredstava na ime naknade za korištenje autorskih djela je da, od svih ukupno ostvarenih sredstava kolektivna organizacija izdvaja samo sredstva za pokrivanje svoga rada, a sva druga sredstva dužna je da raspodjeli svojim članovima prema unaprijed utvrđenim pravilima.

Za procjenu visine sredstava za pokrivanje troškova rada kolektivne organizacije primjenjuje se međunarodni standardi o izračunavanju ekonomske održivosti organizacije, prema kome su administrativni troškovi:

- do 30% prihoda od upravljanja autorskim i izvođačkim pravima,
- do 25% od upravljanja reprografskim pravima.

Izuzetno, statutom kolektivne organizacije može se predvidjeti da se ukupno do 10% neto prihoda kolektivne organizacije odvoji za dvije vrste namjena:

- za kulturne potrebe
- za unaprijeđenje penzionog, zdravstvenog i socijalnog statusa njenih članova.

1.2. Podaci o Asocijaciji kompozitora muzičkih stvaralaca – AMUS

Institut za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine je Rješenjem br: IP-03-47-5-12-06059/12VT od 21.06.2012. godine izdao dozvolu Asocijaciji kompozitora-muzičkih stvaralaca AMUS, za obavljanje djelatnosti kolektivnog ostvarivanja prava autora muzičkih djela.

Asocijacija kompozitora-muzičkih stvaralaca AMUS, sa sjedištem u Sarajevu, upisana je u Registar udruženja kod Ministarstva civilnih poslova i komunikacija Bosne i Hercegovine broj RU – 28/02 od 12.09.2002. godine. Rješenjem Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine broj: 01/6-67-RS/02 od 22.09.2011. godine upisane su promjene osoba ovlaštenih za zastupanje i predstavljanje udruge, a Rješenjem istog organa od 12.01.2012. godine izvršen je upis promjena i to: izmjene i dopune Statuta udruge, nova adresa sjedišta udruge (Obala Kulina bana br. 22/II), te izmjene ciljeva i djelatnosti udruge. Takođe je izvršena izmjena lica za zastupanje i predstavljanje udruge i kao lice ovlašteno za zastupanje upisan je Edin Dervišhalidović iz Sarajeva, predsjednik Skupštine udruženja. Posljednje izmjene u Registru upisane su Rješenjem Ministarstva pravde BiH od 03.05.2017. godine, i to: usvajanje izmjena Statuta Asocijacije broj: 01/16 od 15.02.2016. godine, promjene adrese sjedišta AMUS-a u Sarajevu i podružnice Asocijacije u Banjoj Luci.

Predsjednik Skupštine AMUS-a je u 2017. godini bio Edin Dervišhalidović, predsjednik Upravnog odbora AMUS-a je Davor Sučić, a predsjednik Nadzornog odbora je Igor Hamza Ražnatović. Direktorica Stručne službe AMUS-a u 2017. godini je bila mr Lejla Trnčić.

U postupku nadzora je utvrđeno da AMUS ima zaključene ugovore o isključivom ustupanju imovinskih autorsko - pravnih ovlaštenja sa 1076 autora, a u bazu djela upisano je 36.663 djela koja čine repertoar AMUS-a, a sa djelima koje su preuzeli iz WID baze to je ukupno 81.596 djela.

U 2017. godini su se četiri (4) autora iz Bosne i Hercegovine isključila iz sistema kolektivnog ostvarivanja prava.

U izvještajnom periodu AMUS je dva puta vršio isplatu tantijema autorima, u januaru i julu 2017. godine. U postupku nadzora je utvrđeno da je nakon navedenih isplata, AMUS zaprimio 81 žalbu autora na iznos isplaćenih tantijema. Prema izjavi direktora Stručne službe, nakon izvršenih provjera podataka navedenih u žalbama, utvrđeno je da je 55 žalbi bilo osnovano, a 26 neosnovano. Ukupna razlika isplaćenih tantijema iznosila je 14.141,00 KM.

AMUS u 2017. godini sklopio ukupno 2260 ugovora, od čega 165 ugovora sa emiterima, 10 sa kablovskim operaterima, 1469 paušalnih ugovora sa ugostiteljskim objektima i 114 sa hotelima, 158 ugovora sa ostalim korisnicima (tržni centri i dr). U kategoriji muzičke priredbe i koncerti u 2017. godini je zaključeno 295 ugovora, a ukupno je naplaćeno 150.290 KM.

AMUS je u 2017. godini zaključio 9 ugovora o recipročnom zastupanju sa srodnim organizacijama iz inostranstva, a u 2018. godini još sa dvije srodne organizacije iz inostranstva, tako da AMUS ima ukupno sklopljeno 40 bilateralnih ugovora sa srodnim organizacijama iz inostranstva.

U postupku nadzora utvrđeno je da AMUS u 2017. godini izvršio recipročne isplata sa sa srodnom organizacijom SOKOJ iz Srbije, HDS ZAMP iz Hrvatske. AMUS je izvršio isplatu i organizaciji BMI iz Amerike, dok je Bugarska organizacije MUSICAUTOR je izvršila isplatu AMUS-u.

AMUS je postao redovni član Međunarodne konfederacije udruženja autora i kompozitora CISAC, odlukom koja je donesena na Generalnoj skupštini CISAC-a održanoj dana 8.6.2017. godine u Lisabonu.

1.3. Statut AMUS-a

Statut Asocijacije kompozitora – muzičkih stvaralaca je usvojen na Skupštini Asocijacije održanoj dana 15.2.2016. godine, sa izmjenama i dopunama Statuta AMUS - a. Posljednja izmjena i dopuna Statuta upisana je u Registar udruženja 3.5.2017. godine. Statutom su utvrđeni ciljevi i djelatnost udruženja, članstvo u udruženju, organi udruženja i njihove nadležnosti za obavljanje poslova kolektivnog ostvarivanja prava autora muzičkih djela, principi i pravila raspodjele autorskih naknada i dr. Prema Statutu, organi udruženja su: Skupština, Upravni odbor, Nadzorni odbor i Stručna služba. Statutom su utvrđene nadležnosti svih organa udruženja.

Skupština AMUS-a je, prema članu 24. Statuta, nadležna da: donosi Statut, izmjene i dopune Statuta, odlučuje o spajanju, podjeli i prestanku rada, kao i o drugim statusnim promjenama udruženja, usvaja godišnji plan i program rada, usvaja finansijski plan, razmatra i usvaja izvještaje koje je pripremio Upravni odbor i Nadzorni odbor, imenuje i razrješava članove Upravnog i Nadzornog odbora, imenuje i razrješava predsjednika i podpredsjednika Skupštine udruženja, imenuje osobe ovlaštene za zastupanje udruženja, donosi i usvaja plan troškova poslovanja, donosi i usvaja godišnji plan raspodjele ubranih naknada u skladu sa osnovnim principima i pravilima raspodjele prihoda koji su unaprijed utvrđeni Statutom, daje mišljenje o revizorskom izvještaju, donosi i usvaja odluke o sredstvima za kulturne i socijalne namjene do limita propisanog zakonom, donosi interne akte udruženje, donosi Poslovnik o radu Skupštine, predlaže svoje kandidate za Vijeće za autorsko pravo i donosi odluku o otvaranju podružnica udruženja.

U postupku nadzora nad radom AMUS-a je utvrđeno da je u 2017. godini Skupština AMUS-a održala četiri sjednice, i to dvije redovne i 2 elektronske sjednice (koje su se odnosile na zabranu emitovanja repertoara u Makedoniji).

Skupština AMUS-a nije, u skladu sa članom 20. Zakona o kolektivnom ostvarivanju autorskog i srodnih prava, usvojila godišnji Izvještaj o poslovanju za 2017. godinu i druga dokumenata predviđena ovim članom zakona. U 2018. godini, do izrade ovog izvještaja, nije održana nijedna Skupština AMUS-a (zbog problema sa utvrđivanjem kvoruma za punovažno odlučivanje), a ista je zakazivana 4 puta. Predsjednik Skupštine Edin Dervišhalidović i podpredsjednik Mladen Matović su podnijeli neopozive ostavke na svoje funkcije.

Potrebno je da Upravni odbor AMUS-a, u skladu sa svojim ovlaštenjima utvrđenim Statutom, hitno sazove sjednicu Skupštine, na kojoj je potrebno razmotriti i usvojiti sve dokumente iz čl. 20. Zakona.

U postupku nadzora nad radom AMUS-a, kao i ranije, dopisom od 02.11.2018. godine, Institut je tražio od AMUS-a da dostavi spisak od 50 autora koji su ostvarili najveći iznos tantijema u protekloj godini, a koji čine kvorum za punovažno odlučivanje na Skupštini. AMUS nije u ostavljenom roku dostavio

Institutu tražene podatke, niti je u postupku nadzora nad radom AMUS-a ovlaštenim službenicima Instituta omogućen uvid u traženi spisak. Naknadno je, dana 03.12.2018. godine AMUS dostavio Institutu nepotpuni spisak od 46 autora, a isti je objavljen i na web stranici AMUS-a.

Nalaže se AMUS-u da dostavi Institutu ažurirani spisak od 50 autora koji su ostvarili najveći iznos tantijema u protekloj godini (bez navođenja iznosa tantijema) i da taj spisak objavi na svojoj web stranici.

1.4. Upravni odbor AMUS-a

Upravni odbor AMUS-a je, prema članu 26. Statuta, nadležan za obavljanje sljedećih poslova: priprema nacrt Statuta, njegove izmjene i dopune, koje usvaja Skupština; provodi utvrđenu politiku, zaključke i odluke Skupštine; upravlja imovinom udruženja; utvrđuje i predlaže finansijski plan za ostvarivanje, korištenje i raspolaganje sredstvima udruženja, koji usvaja Skupština; daje prijedloge, mišljenja i inicijative za ostvarivanje ciljeva i djelatnosti udruženja; podnosi godišnji i periodični izvještaj o svom radu Skupštini udruženja; utvrđuje godišnji i polugodišnji obračun o izvršenju plana prihoda i rashoda udruženja; utvrđuje opšte obračune autorskih naknada; bira i razrješava sekretara udruženja; bira i razrješava generalnog direktora stručne službe udruženja; razmatra i usvaja izvještaje koje je pripremio generalni direktor stručne službe; definiše organizaciju, zadatke i način rada stručne službe udruženja; obavlja i dr. poslove u skladu sa Zakonom ili ukoliko to odredi Skupština udruženja.

U postupku nadzora je utvrđeno da je u izvještajnom periodu Upravni odbor AMUS-a održao 39 sjednica, što je potvrđeno dostavljanjem na uvid zapisnika sa navedenih sjednica. Uvidom u zapisnike utvrđeno je da je Upravni odbor postupao u okviru svoje nadležnosti, utvrđene Statutom AMUS-a.

1.5. Nadzorni odbor AMUS-a

Nadzorni odbor AMUS-a je, prema članu 35. Statuta, nadležan da: nadzire provođenje odredbi Statutai akata udruženja, te zaključaka i odluka Skupštine i Upravnog odbora; nadzire zakonitost finansijskog i materijalnog poslovanja udruženja; predlaže mjere za uklanjanje uočenih nedostataka; najmanje jednom godišnje podnosi Skupštini izvještaj o svom radu; podnosi Skupštini izvještaj o iznosu naplaćenih naknada, raspodjeli ubranih naknada, troškovima poslovanje udruženja, izvršavanju kolektivnih ugovora i pojedinačnih ugovora sa korisnicima i izvršavanju ugovora zaključenih sa stranim kolektivnim organizacijama.

U postupku nadzora je utvrđeno da je u izvještajnom periodu Nadzorni odbor AMUS-a održao sedam sjednica, što je potvrđeno dostavljanjem na uvid zapisnika sa navedene sjednice. Uvidom u zapisnike utvrđeno je da je Nadzorni odbor postupao u okviru svoje nadležnosti, utvrđene Statutom AMUS-a.

2. Postupanje po ranijim preporukama vezanim za poslovanje AMUS-a

AMUS je postupio po Rješenju Instituta kojim su naložene mjere za otklanjanje nepravilnosti o radu broj 03-47-5-575-5/17 od 20.10.2017. godine.

3. Sustav internih kontrola

AMUS je usvojio interne pravilnike koji se odnose na troškove poslovanja udruženja. Sva plaćanja i odobravanja vrši ravnateljica udruženja.

4. Planirani i izvršeni rashodi

Rashodi AMUS-a za 2017. godinu planirani su u ukupnom iznosu od 1.667.341 KM (1.521.397 KM tekući izdaci, 45.000 KM kapitalni izdaci i 100.944 KM novčane donacije) – tablice br.1 i br.2. Skupština je rashode za 2017. godinu odobrila 15.06.2016. godine. Realizacija je u iznosu od 1.386.325 KM (1.306.576 KM - operativni rashodi, 40.399 KM - kapitalni izdaci i 39.350 KM - novčane donacije), što je manje za 281.016 KM od planiranog, ili 83% od planiranog - tablice br.1 i br.3. Rukovodstvo AMUS-a

nije radilo promjenu strukture rashoda u 2017. godini. Na poziciji Bruto plaća i naknada došlo je do prekoračenja odobrenog proračuna, koji je odobren od strane Skupštine (postotak izvršenja je 106% u odnosu na odobreno). Važno je napomenuti da promjenu strukture rashoda iz opravdanih razloga može odobriti i Upravni odbor, o čemu je dužan obavijestiti Skupštinu. Promjena strukture rashoda treba da sadrži obrazloženje te ne smije da prelazi ukupna odobrena sredstva od strane Skupštine.

Ukupni operativni rashodi za potrebe funkcioniranja AMUS-a iznose 1.306.576 KM ili 32,88% od ukupno ostvarenih prihoda (3.973.821 KM), odnosno 28,71% od ukupno naplaćenih sredstava (naplaćeno ukupno sa PDV-om 4.551.205 KM).

Rukovodstvo AMUS-a je dužno da prati strukturu troškova poslovanja, te da troškove realizira samo do iznosa koji je odobrila Skupština. Ukupni troškovi AMUS-a za financijsku godinu ne smiju prelaziti 30% naplaćenih sredstava u toj godini. Od ukupno naplaćenih sredstava AMUS plaća obveze za PDV.

Zadužuju se upravljačka tijela AMUS-a da izvrše analizu troškova poslovanja i o tome donesu izvještaj. Doneseni izvještaj je potrebno razmotriti na Skupštini AMUS-a, te nakon toga dostaviti Institutu, jer je vidljivo da se troškovi poslovanja ne smanjuju, a standardi poslovanja kolektivnih organizacija nalažu da s povećanjem prihoda, troškovi poslovanja moraju biti procentualno manji u odnosu na ostvareni prihod.

Rukovodstvo AMUS-a je dužno da poveća nivo transparentnosti prilikom sačinjavanja financijskog izvješća za poslovnu godinu prema Skupštini udruženja. Potrebno je u financijskom izvješću za poslovnu godinu prikazati sve troškove na analitičkim knjigovodstvenim kontima (prikazati sve pojedinačne troškove u tabelarnom dokumentu), te sačiniti detaljno obrazloženje financijskog izvješća, koji će biti sastavni dio financijske tabele. Posebno obrazložiti sredstva utrošena za „ostali ugovori“ (245.973 KM) i sredstva utrošena za „usluge“ (307.786 KM).

Rukovodstvo AMUS-a je dužno da program rada (financijski dio – tabelarni prikaz) usvaja prema sintetičkim ekonomskim kontima, odnosno da se prilikom usvajanja navedenog programa vidi koliko je Skupština sredstava odobrila za bruto plaće i naknade zaposlenih, naknade zaposlenih, putne troškove, telefonske troškove, zakupe poslovnih prostora, ugovorene usluge (konzultantske usluge, ugovore o djelu, ugovore o autorskom djelu, advokatske usluge itd.) i sl.

Rukovodstvo AMUS-a je dužno Skupštini udruženja u svom financijskom izvješću prezentirati tko je sve angažiran za obavljanje poslova u organizaciji, koje je poslove obavljao, kakva je korist ostvarena za organizaciju temeljem navedenog angažmana, te koju je naknadu dobio za obavljene posao, a sve u skladu sa članom 7. Zakona o kolektivnom ostvarivanju autorskog i srodnih prava kojim je predviđeno da kolektivna organizacija mora obavljati sve poslove u okviru svoje djelatnosti na način koji osigurava postizanje najvećeg mogućeg stepena efikasnosti, dobrog poslovanja, štedljivosti i transparentnosti. Ovo je bitno iz razloga što kolektivna organizacija ostvaruje prihode isključivo od korištenja prava svojih članova i tako upravlja tuđim novcem. Zato moraju da u svakom dijelu svog rada, odnosno pri svakoj aktivnosti da uzimaju, u prvom redu, u obzir interese svojih članova. To znači da je dužna obavljati sve svoje poslove sa najmanjim mogućim troškovima, na najbolji i najefikasniji način i uz apsolutnu transparentnost.

5. Tekući izdaci

5.1. Plaće i naknade zaposlenih

Izdaci za plaće i naknade zaposlenih planirani su u iznosu od 450.500 KM, a realizacija je u iznosu od 476.370 KM ili 106% u odnosu na planirano – tablice br.4 i br.7. Nadzorom je izvršena kontrola plaća u 2017. godini. Prilikom kontrole plaća u 2017. godini, ustanovljeno je da se samo za ravnateljicu Stručne službe isplaćivala akontacija plaće za 11 mjeseci (osim za mjesec prosinac), a u određenim situacijama se akontacija plaće isplaćivala i više puta u istom mjesecu. Sve akontacije plaće su zatvorene na dan

30.11.2017. godine. Porezi i doprinosi se nisu isplaćivali za vrijeme isplate akontacije plaće, nego su se isplaćivali nakon obračuna i isplate redovne plaće.

Prema Odluci Upravnog odbora br.O-07/02-17 od 21.02.2017. godine, odobrena je nagrada za ravnateljicu Stručne službe i za sekretara Udruženja. U Odluci stoji da se nagrada isplaćuje na osnovu rezultata rada i zalaganja u visini od 7.000 KM za ravnateljicu Stručne službe i 1.750 KM za sekretara Udruženja. Isplate su izvršene 24.02.2017. godine (izvod broj 43).

AMUS je isplaćivao pozajmice u 2017. godini u ukupnom iznosu od 14.500 KM (pozajmice su vraćene do 31.12.2017. godine). Pozajmica je isplaćivana zaposlenicima Stručne službe (2.500 KM) i ravnateljici Stručne službe (12.000 KM). Zaposlenicima je pozajmica isplaćena na temelju Odluke ravnateljice Stručne službe. Prilikom nadzora utvrđeno je da se za pozajmicu koja je isplaćena ravnateljici Stručne službe nije donosila odluka od strane Upravnog odbora niti bilo kakav drugi službeni dokument, nego je pozajmica isplaćena na temelju emaila (predsjednik Upravnog odbora je putem emaila dao suglasnost i odobrenje za isplatu pozajmice. Prilikom nadzora dostavljen nam je email od Stručne službe, u kojemu se navodi da predsjednik i potpredsjednik odobravaju isplatu pozajmice dana 02.02.2017. godine).

Naknade za rad u upravnim, nadzornim i drugim odborima i radnim tijelima u 2017. godini su isplaćene u iznosu od 125.950 KM u neto iznosu i 1.811 KM za putne troškove – tablica br.9.

Aktivnosti, koje nemaju karakter poslova kolektivnog ostvarivanja autorskog i srodnih prava, kako je predviđeno članom 3. Zakona, organizacija ne smije da obavlja. U tom pogledu, neophodno je da prilikom analize financijskih izvješća i izvješća o poslovanju, Skupština udruženja, Nadzorni odbor i Upravni odbor provjere da li organizacija obavlja i neke aktivnosti koje nemaju karakter zastupanja njenih članova, odnosno, karakter kolektivnog ostvarivanja autorskog i srodnih prava. Na primjer, organizacija ne smije da pozajmljuje novac svojim članovima ili zaposlenicima, što je utvrđeno tokom provedbe nadzora .

5.2. Naknade troškova zaposlenih

Izdaci za naknade troškova zaposlenih planirane su u iznosu od 50.500 KM, a realizacija je u iznosu od 50.333 KM ili 100% u odnosu na planirano – tablica br.4. Prema financijskim pokazateljima topli obrok je isplaćen u iznosu od 32.825 KM, naknade troškova prijevoza su isplaćene u iznosu od 11.208 KM, naknade za regres su isplaćene u iznosu od 5.600 KM i naknade za 8 mart 700 KM.

5.3. Putni troškovi

Izdaci za naknade putnih troškova planirani su u iznosu od 40.500 KM, a realizacija je u iznosu od 35.558 KM ili 88% u odnosu na planirano – tablica br.4. Prema financijskim pokazateljima za dnevnicu u zemlji je isplaćeno 1.138 KM, za dnevnicu u inozemstvo je isplaćeno 6.610 KM, za troškove noćenja na službenom putu je isplaćeno 17.499 KM, reprezentacija i prijevoz na službenom putu te ostalo u iznosu od 10.311 KM.

5.4. Izdaci telefonskih i poštanskih usluga

Izdaci za telefonske i poštanske usluge planirane su u iznosu od 48.000 KM, a realizacija je u iznosu od 47.098 KM ili 98% u odnosu na planirano – tablica br.4. Nadzorom je utvrđeno da rukovodstvo AMUS-a ima pravilnik koji regulira ovu potrošnju. Sredstva su utrošena na telefonske i poštanske usluge.

5.5. Izdaci za energiju i komunalne usluge

Izdaci za energiju i komunalne usluge planirane su u iznosu od 18.000 KM, a realizacija je u iznosu od 17.804 KM ili 99% u odnosu na planirano – tablica br.4.

5.6. Izdaci za nabavku materijala

Izdaci za nabavku materijala planirani su u iznosu od 13.500 KM, a realizacija je u iznosu od 13.308 KM ili 99% u odnosu na planirano – tablice br.4. Nadzorom je utvrđeno da rukovodstvo AMUS-a ima pravilnik koji regulira ovu potrošnju.

5.7. Izdaci za unajmljivanje imovine i opreme

Izdaci za unajmljivanje imovine i opreme planirani su u iznosu od 63.000 KM, a realizacija je u iznosu od 62.688 KM ili 100% u odnosu na planirano – tablica br.4. Sredstva se odnose na zakup uredskog i garažnog prostora.

5.8. Izdaci za tekuće održavanje

Izdaci za tekuće održavanje je planirano u iznosu od 25.000 KM, a realizacija je u iznosu od 24.614 KM ili 98% u odnosu na planirano – tablica br.4.

5.9. Izdaci za osiguranje, bankarske usluge i usl. pl.

Izdaci za osiguranje, bankarske usluge i usluge platnog prometa su planirane u iznosu od 1.800 KM, a realizacija je u iznosu od 1.725 KM ili 96% u odnosu na planirano – tablica br.4.

5.10. Izdaci za ugovorene usluge

Izdaci za ugovorene usluge planirane su u iznosu od 810.597 KM, a realizacija je u iznosu od 577.078 KM ili 71% u odnosu na planirano – tablica br.4. Najvećim dijelom troškovi se odnose na ugovore o djelu (66.616 KM), ugovore o advokatskim uslugama (36.215 KM), ugovori za dodatni matching (41.508 KM), troškovi kupovine i održavanja softvera (27.166 KM), ugovori za vanjske suradnike, troškovi unaprijeđenja i održavanja kompjuterske internet mreže (69.540 KM), usluge sačinjavanja financijskih izvješća (20.600 KM), usluge vođenja knjigovodstva (26.300 KM), troškovi oglašavanja putem štampe (10.037 KM), troškovi revizorskih usluga (4.000 KM), sudski troškovi (7.921 KM), troškovi konzultantskih usluga (42.694 KM), troškovi reprezentacije (6.374 KM), troškovi bankarske provizije (10.776 KM) i sl.

Prilikom vršenja nadzora nad radom AMUS-a, Institutu nije bilo omogućeno izuzimanje kopija poslovne dokumentacije (uzorci koji služe kao dokaz uz Izvješće o obavljenom nadzoru) koja se odnosi na ugovore o konzultantskim uslugama i ugovore o advokatskim uslugama, dok je za određene ugovore o djelu omogućeno izuzimanje kopija.

Na ove vrste ugovora u 2017. godini je ukupno utrošeno 284.188 KM (ovi troškovi su 21,75% operativnih troškova AMUS-a), kako slijedi:

1. Troškovi ugovaranja vanjskih suradnika (25.615 KM);
2. Troškovi konzultantskih usluga (42.694 KM);
3. Troškovi savjetovanja (2.000 KM);
4. Troškovi unapr. i održ. kompjut. internet mreže (69.540 KM);
5. Troškovi za dodatni matching (41.508 KM);
6. Troškovi advokatskih usluga (36.215 KM);
7. Troškovi za ugovore o djelu (66.616 KM).

Uvidom u Glavnu knjigu AMUS-a, uočeno je da su ugovori o konzultantskim uslugama zaključivani sa bivšim zaposlenicima AMUS-a. Također, za određeni ugovor o konzultantskim uslugama nije dostavljen u pisanoj formi „Pisani plan i program aktivnosti“ od strane izvršitelja usluga, kako je to bilo predviđeno ugovorom, već je prema izjavi ravnatelja Stručne službe (Zapisnik o izvršenom dodatnom nadzoru nad radom AMUS-a za 2017. godinu, broj 03-47-5-741-8/18VT od 07.03.2019. godine) to dogovoreno usmeno. Izvršen je uvid u „izvješća o obavljenim poslovima“ za navedeni konzultantski ugovor, **te je tom prilikom primijećeno da su isplaćenim predmetnim ugovorom obavljane aktivnosti koje nisu u nadležnosti kolektivne organizacije** (Zapisnik o izvršenom dodatnom nadzoru nad radom AMUS-a za 2017. godinu, broj 03-47-5-741-8/18VT od 07.03.2019. godine).

Institutu je omogućeno djelomično kopiranje ugovora o djelu, odnosno prilikom nadzora kopirano je 6 ugovora o djelu. Ustanovili smo da se ugovor o djelu zaključuje na više mjeseci (ugovor je zaključen na 7 mjeseci - razdoblje od 01.05.2017. do 31.12.2017. za obavljanje poslova „stručno-konsultantske usluge u oblasti autorskog prava te kolektivnog ostvarivanja autorskog prava“). Također, ugovori o djelu se zaključuju na određeno vrijeme u trajanju od 12 mjeseci, uz mogućnost produženja na još 12 mjeseci (ugovor zaključen s bivšim zaposlenikom AMUS-a).

Za većinu ugovora o djelu / konzultantskih ugovora nisu dostavljena „izvješća o obavljenim aktivnostima“ od strane izvršitelja posla / usluge.

Određeni ugovori o djelu su se sklapali za poslove iz djelatnosti kolektivne organizacije, koji su predviđeni Pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta, što je protivno članu 16. stav (3) Zakona o radu u institucijama BiH („Službeni glasnik BiH“ br. 26/04, 7/05, 48/05 i 60/10) kojim je propisano da se za obavljanje vanrednih, privremenih ili povremenih poslova ili poslova čiji se obim privremeno i nepredviđeno povećao, a koji nisu trajnijeg karaktera, kao i radi zamjene duže vrijeme odsutnog zaposlenika, može zaključiti ugovor o radu na određeno vrijeme dok traju potrebe za obavljanjem tih poslova, odnosno do povratka odsutnog zaposlenika, a najduže dvije godine. Iz navedenog je jasno da se Pravilnikom definiraju radna mjesta i izvršioци, sa kojima se zasniva radni odnos na neodređeno ili određeno radno vrijeme, a ne ugovor o djelu za obavljanje poslova iz djelatnosti kolektivne organizacije.

Iz svega prethodno navedenog, Institut iz opravdanih razloga nije u mogućnosti dati mišljenje o navedenim ugovorima sklopljenim između AMUS-a i izvršitelja ugovorenih usluga.

Zadužuju se upravljačka tijela AMUS-a da izvrše analizu navedenih ugovora i o tome donesu izvještaj. Doneseni izvještaj je potrebno razmotriti na Skupštini AMUS-a, te nakon toga dostaviti Institutu.

Rukovodstvo AMUS-a je dužno da transparentno prikaže isplate svih vrsta ugovorenih usluga, odnosno da na Skupštini udruženja u svom financijskom izvješću prezentira tko je sve angažiran za obavljanje poslova u organizaciji, koje je poslove obavljao, kakva je korist ostvarena za organizaciju temeljem navedenog angažmana, te koju je naknadu dobio za obavljeni posao, a sve u skladu sa članom 7. Zakona o kolektivnom ostvarivanju autorskog i srodnih prava. (navedeno detaljno pod tačkom 4.)

6. Kapitalni izdaci

U 2017. godini AMUS je planirao kapitalne izdatke u iznosu od 45.000 KM, a realizacija je u iznosu od 40.399 KM ili 90% u odnosu na planirano – tablice br.3 i br.4.

7. Novčane donacije

U 2017. godini AMUS je planirao novčane donacije u iznosu od 100.944 KM, a realizacija je u iznosu od 39.350 KM ili 39% u odnosu na planirano – tablice br.1 i br.3.

8. Prihodi

U 2017. godini AMUS je planirao prihod u iznosu od 4.525.000 KM, a ostvario je prihod u iznosu od 3.973.821 KM. Naplaćeno je 4.554.491 KM ili 101% u odnosu na planirano – tablica br.5.

Na dan 31.12.2017. godine potraživanja iz poslovanja su iznosila 1.407.686 KM, kako slijedi:

- potraživanja od „kupci paušali“ (205.464 KM);
- potraživanja od „kupci RTV emiteri“ (425.637 KM);
- potraživanja od „kupci koncerti“ (47.164 KM);
- potraživanja od „kupci kablovski emiteri“ (233.917 KM);

- potraživanja od „kupci trži centri“ (31.768 KM);
- potraživanja od „kupci hoteli“ (23.037 KM);
- potraživanja od „kupci sumnjiva i sporna potraživanja – tužena pravna lica“ (299.639 KM);
- potraživanja od „kupci – preko agenta“ (141.060 KM).

U 2017. godini AMUS je ostvario prihod u iznosu od 3.973.821 KM kako slijedi:

- prihod od usluga (3.970.535 KM):
 - a) kablovski emiteri (2.114.816 KM);
 - b) RTV emiteri (478.534 KM);
 - c) trži centri i ugostitelji (509.375 KM);
 - d) korisnici paušali (324.394 KM);
 - e) prihodi preko zastupnika (329.119 KM);
 - f) koncerti (106.282 KM);
 - g) inozemni prihodi (108.015 KM).
- ostali prihodi (3.286 KM).

Uvidom u Centralni registar Bosne i Hercegovine utvrđeno je da AMUS ima otvoren jedan KM i jedan EUR - račun kod Unicredit bank d.d.. Stanje na Ž.R. AMUS-a na dan 31.12.2017. godine je 1.056.370 KM i 73.187 KM (EUR račun). Utvrđeno je da je ovlašteno više osoba za podizanje novca sa Ž.R. sa mehanizmom zaštite. Stanje blagajne AMUS-a na dan 31.12.2017. godine je 332 KM.

9. Raspodjela prikupljenih sredstava

Prema Glavnoj knjizi AMUS-a, na dan 31.12.2017. godine na kontu „odloženi prihod“, ostatak sredstava koja su namijenjena za raspodjelu autorskih honorara (rezervirana sredstva) su u iznosu od 2.628.731 KM. Ova sredstva trebaju biti uplaćena autorima na ime autorskih honorara u 2018. godini, a odnose se na prikupljena sredstva do 2017. godine (isplate se vrše u situacijama kada su potraživanja od kupaca i naplaćena).

Troškovi autorskih honorara, obračunati za razdoblje od 01.01. do 31.12.2017. godine su u iznosu od 2.512.063 KM, a sastoje se iz autorskih honorara isplaćenih tokom 2017. godine (za 2016. godinu i za razdoblje 01.01. do 30.06.2017. godine) i promjene rezervacije za autorske honorare koji će biti isplaćeni u narednom razdoblju.

Autorski honorari isplaćeni tokom 2017. godine su u iznosu od 2.924.207 KM, a sastoje se od neto iznosa i poreza na dohodak kako slijedi:

- neto naknade od autorskih prava (2.388.942 KM);
- porez na dohodak (188.511 KM);
- isplate stranim kolektivnim organizacijama (346.754 KM):
 - a) SOKOJ (216.442 KM);
 - b) ZAMP (114.510 KM);
 - c) BMI (15.802 KM).

Institut je vršio kontrolu isplate autorskih honorara na temelju izvršenih obračuna za 6 autora, te je utvrđeno da se podudara isplaćeni iznos autorskih honorara sa obračunom.

Ravnatelj Stručne službe je izjavio „da svi emiteri – korisnici autorskih muzičkih djela ne ulaze u obradu iz razloga što se ne mogu stići obraditi sve „košuljice“ – podatke o korištenim (emitiranim) muzičkim djelima, i onda su prioritet emiteri koji puštaju domaću muziku“. Institut nije vršio kontrolu unosa i obrada košuljica u sustav za obradu podataka.

Skupština AMUS-a, Nadzorni odbor i Upravni odbor su dužni da definiraju pravila i donesu instrukciju na koji način se unose „košuljice“ – podaci o korištenim (emitiranim) muzičkim djelima i na koji način se provodi kontrola unesenih „košuljica“ u sustav za obradu podataka, a

sve iz razloga što od unosa košuljica ovisi točnost isplata autorskih honorara. Instrukciju je potrebno dostaviti Institutu.

Ovo je neophodno iz razloga što je u postupku nadzora utvrđeno da je povećan broj žalbi autora na obračun tantijema, a prema izjavi direktora Stručna služba autori se žale i emiterima, nakon čega emiteri obavještavaju AMUS da će prestati plaćati naknadu, jer imaju informacije da pojedinim autorima koje su oni emitovali to nije obračunato i plaćeno.

10. Kontrola Porezne Uprave FBiH

Dana 03.06.2016. godine Porezna Uprava FBiH – Odjel za inspekcijski nadzor, a na temelju prethodno izvršene kontrole, izdaje Rješenje br. 13-09-02-15-11-480/15 kojim se nalaže AMUS-u da izvrši uplatu dodatno utvrđenih poreznih obveza, po Zapisniku o inspekcijskom nadzoru br. 13-09-02-15-10-480/15 od 17.05.2016. godine, u ukupnom iznosu od 383.353 KM, od čega se obveze u iznosu od 312.032 KM odnose na glavni dug poreza na dohodak, dok se iznos od 71.321 KM odnosi na obračunatu zateznu kamatu.

Protiv Rješenja Porezne Uprave FBiH br. 13-09-02-15-11-480/15 od 03.06.2016. godine uložena je žalba br. 439-GD/16 od 15.06.2016. godine.

Prema izjavi AMUS-a, nadležno Federalno ministarstvo financija nije izdalo Rješenje do okončanja aktivnosti nadzora.

Rukovodstvo AMUS-a je dužno izvijestiti Skupštinu i Institutu po okončanju ovog predmeta.

11. Kontrola Uprave za indirektno – neizravno oporezivanje BiH

Prilikom nadzora službenici Institut su postavili pitanje „da li je završen postupak po tužbi na rješenje Uprave za indirektno oporezivanje, a direktor Stručne službe je izjavio da još uvijek nije završen postupak po tužbi koju je AMUS pokrenuo protiv Uprave za indirektno oporezivanje zbog nastalih obaveza za plaćanje PDV“.

Dana 12.12.2018. godine pod brojem 03-47-5-845/18 u Institutu je zaprimljen dokument od Uprave za indirektno – neizravno oporezivanje BiH, u kojemu nas obavještavaju: „.. da je uvidom u podatke iz službene evidencije ovog organa utvrđeno da je Sud Bosne i Hercegovine donio presudu broj:S1 3 U 017932 15 U dana 22.04.2016. godine kojom je u upravnom sporu odbijena tužba tužitelja „AMUS-Asocijacija kompozitora-muzičkih stvaralaca“ Sarajevo, zastupana po advokatskom društvu Marić & Co Sarajevo, pokrenutom protiv rješenja broj: 01/4-2-UP/II-157/14 od 06.10.2014. godine tužene Uprave za indirektno oporezivanje. Označenim rješenjem odbijena je kao neosnovana žalba imenovanog protiv rješenja Regionalnog centra Sarajevo Odsjek za poreze broj: 04/5/IV-17-UP-1967-6/13 od 18.03.2014. godine, kojim je potvrđeno rješenje Grupe za reviziju i kontrolu broj:04/5-2/IV-17-UP-1967-3/13 od 03.02.2014. godine“.

Rukovodstvo AMUS-a je bilo dužno izvijestiti Skupštinu i Institut po ovom predmetu.

Rukovodstvu AMUS-a je dužno izvijestiti Skupštinu o ovome predmetu i obavijestiti Institut o donesenom zaključku sa Skupštine.

12. Naplata potraživanja sudskim putem

U izvještajnom periodu AMUS je pokrenuo 85 sudskih postupaka za naplatu potraživanja od korisnika.

13. Korespondencija

AMUS je u ostavljenom roku, dana 04.02.2019. godine dostavio komentar na Nacrt izvješća o nadzoru nad radom za 2017. godinu u pisanoj formi, koji nije bitno uticao na konačno Izvješće o nadzoru nad

radom za 2017. godinu. Institut je napravio određene promjene u odnosu na nacrt izvješća, te se ovo smatra konačnim izvješćem.

***Tablice od 1 do 13. popunjene su i potpisane od svih ovlaštenih osoba AMUS-a. Iste su dostavljene Institutu, a nalaze se i u arhivi AMUS-a.**